

POCIESZENIE (186) *sb n*

-enie (183), -enie (3).

o oraz pierwsze i drugie e jasne; -é (14), -e (2); -e (1) *BiałKat*; -é : -e *OpecŻyw* (14:1).

sg *N* pocieszenie (26); -é (4), -(e) (22). ◇ *G* pocieszenia (68); -ą (56), -a (2), -(a) (10); -a *BudNT*; -ą : -a *MurzHist* (1:1). ◇ *D* pocieszeniu (23). ◇ *A* pocieszenie (42); -é (7), -e (1), -(e) (34). ◇ *I* pocieszeni(e)m (4) *TarDuch*, *ArtKanc*, *LatHar* (2), pocieszenim (2) *LubPs*, *KrowObr*. ◇ *L* pocieszeniu (8). ◇ *V* pocieszenie (7); -é (3), -e (1), -(e) (3). ◇ *pl N* pocieszenia (1). ◇ *A* pocieszenia (5).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde* brak.

1. *Ulga, ukojenie w smutku lub innej przykrości, otucha, nadzieja; consolatio Mymer*¹, *Vulg*, *PolAnt*, *Mącz*, *Cn*; *solacium Vulg*, *Cn*; *anchora Mącz*; *cohortatio PolAnt*; *allocutio, levatio doloris et aegritudinis Cn* (143): Tatz [*Maryja*] ielt ktorá z fyne^m bożym iako z fwy^m miłym cirpiala rzeczy przeciwné/ [...] przeto dóftoyna ielt wielkié^{go} poćieffeniá/ iijżby z fwym miłym fyne^m wżywała niebiełkiého welelá *OpecŻyw* 183; *Mymer*¹ 33v; *RejPs* 185v; Drogi iego widziałem/ y vzdrowiłem go/ y zálień go przywiódł/ y przywrociłem mu poćieffenia/ y záłofliwym iego. *Leop Is* 57/18; Nápełnionem ielt poćieffenia/ náder obfituię rádością we wfelkim vcítku á fráfunku nálfym. *Leop 2.Cor* 7/4; *BibRadz Act* 15/31; *BielKron* 89v, 418v; *Mącz* 400b; *HistRzym* 23 [2 r.]; *ArtKanc* K2; á rácz mię obełláć poćieffeniem w káždy czás vtrapienia mego. *LatHar* 295; A profzę was brácia ábyście zá dobre przyięli poćieffenia [*verbum solacii*] (*marg*) ábo nápominánia. *G. (-)*. *WujNT Hebr* 13/22, *Act* 15/31, s. 463; *PaxLiz* B3v.

pocieszenie czego (2): Co kolwyek yeft nápiáno [...] ku nálfey náuce nápiáno/ ábyfmy przez cirpliwoć á poćyeffenye pífmá nádzyeyę myeli. *KromRozm II* i4. *Cf Tytuł*.

pocieszenie z czego (6): *KRześciánie* prawdę Bożą prawie miłuiący/ prze iego święte słowo ciężkości ćierpiący/ ízukayćielz poćieffenia/ z Kryftowá kazánia *ArtKanc* I19v. *Cf* »wziąć pocieszenie«, »(z)należć pocieszenie«, »dla pocieszenia«.

pocieszenie po kim (1): *BibRadz Ier* 16/7 *cf W* *przen*.

pocieszenie w czym (6): *BierRaj* 20v; Ieltem ímutny na Každy czas nie vpokoiony/ w ciężkoćy mego íumnienia žádam poćieffenia *SeklPieś* 19; *RejPos* 167v; *SiebRozmyśl* H4v; W nędzy człowiek doftánie gdy chce poćieffenia *SzarzRyt* C3v. *Cf* »w utrapieniu pocieszenie«.

pocieszenie w kim, w czym [= od kogo, od czego] (3): w nim [*Słowie*] ielt wálze poćieffenie/ y duż wálznych zbáwienie. *ArtKanc* O3v. *Cf* »pocieszenie w Chrystusie«.

pocieszenie czyje [w tym: pron poss (17), G sb i pron (10)] (27): *PatKaz III* 124; *Leop RRrrv*; iáko wierne ferce/ ktore vprzeymie dufa iemu/ á zupełnie pokláda w nim nádzyeię fwoię/ iáko w Pánu fwoim/ nigdy omyłone nie będye w pocieffeniu fwoim. *RejPos* [254]v, 76v, 133v, 167v, 175, Ooo2; *ArtKanc* O3v; *LatHar* 270; *WujNT 2.Cor* 7/13, *2.Thess* 2 arg; *PaxLiz* D3v. *Cf* »dla pocieszenia«, »ku pocieszeniu«, »na pocieszenie«.

pocieszenie czyje [= od kogo] [w tym: pron poss (3), G sb i pron (3), ai poss (1)] (7): *OpecŻyw* 174v; aby zełláć racził anioła twe^{go} znieba/ ktori žeby nas flugi twoie w vcífkoch y wpotrzebách robiáczce twoim pocieffeniem podnioł *TarDuch* Dv; *SeklPieś* 19v; *MWilcHist* E3; *SiebRozmyśl* H4v. *Cf* »pocieszenie Ducha Świętego«.

W tłumaczeniu imienia (2): *BudNT Act 5[4]/1[36]*; Iozeph który nazwany był Bárnabazem od Apoštołow (co wyłożywłszy ięft/ fyn poćiefzenia [*filius consolationis*]) *WujNT Act 4/36*.

Tytuł (1): To on [*Teodoryk*] zwiedziawłszy Boeciufa precz wypędził, ktorí szedł napułzczą, á tam kxięgi o pociefzeniu mądrości fłóżył, które połacinie zową de Confolatu philozophie. *BielŻyw 168*.

W połączeniach szeregowych (12): *OpecŻyw 189v [2 r.]*; *PatKaz III 124*; *SeklWyzn o4v*; *RejKupSekl a5v*; *KrowObr 175v, 192v, 193v*; *ReszPrz 92*; Bo kto prorokuie/ mowi do ludzi ku zbudowaniu/ y nápominaniu/ y poćiefzeniu. *WujNT 1.Cor 14/3*, s. 612 *marg*, *Phil 2/1*.

W przeciwstawieniach. »smutek (a. zasmucenie) (2), boleść, karanie, męki, płakać, rozpacz, srogość, utrapienie, wątpienie ... pocieszenie; karać ... dawać pocieszenie« [*w tym: smutek i boleść itp.* (2)] (9): *OpecŻyw 14, 147, 183v, RejJóz P6*; *SeklKat I3v*; Miałto pociefenia placzę. *RejKup n2v*; iákiego fię poćiefzenia ma kościoł fłpodźiewać gdy bywa od Pána iákim karaniem treftan. *BibRadz I 436a marg*; *RejPos 167v*; wiedząc iż iáko ięfteście vczełnikami vtrapienia/ ták będziecie y poćiefzenia [*passionum ... consolationis*]. *WujNT 2.Cor 1/7*.

W charakterystycznych połączeniach: pocieszenie łaskawe, macierzyńskie, miłościwe, nieomyłne, osobne, pewne, wielkie (4); pocieszenie pisma; pocieszenie z Krystowego kazania, z łaski (2), z słowa; pocieszenie ludziom (2), wiernym; pocieszenie w ciężkości sumnienia; pocieszenie ludu izraelskiego, nędznych; dostojny pocieszenia, napęłnion; być rad z pocieszenia, dziękować, uradować się (3); chcieć pocieszenia, spodziewać się, żądać; dziękować za pocieszenie; o pocieszenie prosić; obesłać pocieszeniem.

Fraza: »zstawa się pocieszenie« (1): iż tám włzytkim wiernym sftawa fię fłpokoyne odpoczynienie y kázde pociefzenie *RejPos 260v*.

Zwroty: »da(wa)ć pocieszenie« = *dare consolationem Vulg* [*szyk zmienny*] (9): Bo to ięft twego Bołtwa święte przyrodzenie Kazdemu kogo karzełz dawałz pociefzenie *RejJóz P6*; *KrowObr 152*; *BielKron 92v*; *BiałKat 156*; Rácż nam dáć fwe poćiefzenie Przez tve święte zmartwychwłtanie. *MWilcHist E3*; *ArtKanc I16, K10*; *WujNT 2.Thess 2/16*; *SiebRozmysł H4v*.

»pocieszenie mieć« [*szyk zmienny*] (8): *BierRaj 20v*; *OpecŻyw 20, 147 [2 r.]*; *BierRozm 23*; *RejJóz P7*; *HistRzym 126*; ázałz tám nie naydziełz co małz czynić w fmutku á w vpadku fwoim/ y fłkad małz mieć pociefzenie? *RejPos 65v*.

»oczekawać (a. czekać) pocieszenia« [*szyk zmienny*] (4): Matuchna z zwoleniki ftála pogładaiątz w niebo/ czełkaiątz pociefienia iego. *OpecŻyw 174v*; *HistRzym 125v*; *RejPos 141*; *ArtKanc I18*.

»pocieszeniem pocieszyć« (1): cíełfył y nas bog/ przyściem Tytułowym. A nie tylko przyściem iego ále też z poćiefienia ktorým on mię poćiełfył [*in consolatione qua consolatus est*] z was/ gdy nam powiadał wálłę żądzą/ wálz płácź/ wálłe vśiłowanie zá mną *Leop 2.Cor 7/7*.

»pocieszenia szukać« [*szyk zmienny*] (2): I sami już u siebie w tak wielkiej a nieznośnej żalości pocieszenia jakiego szukamy *DiarDop 104*; *ArtKanc I19v*.

»wziąć, brać pocieszenie; wzięcie pocieszenia« [*w tym: z czego* (3)] [*szyk zmienny*] (9:2:1): *OpecŻyw 159v, 189v*; *PatKaz II 58v*; *HistJóz A2v*; *SeklKat V4v*; *RejKup p4*; *MurzHist Hv*; *BielKron 77v*; *RejPos 69, 169v*; abyś Bogá chwalił/ iż iuż z pracęy wybáwił: y vkoronował ónego/ który vmárł: y ty z tego poćiefzenie bierzełz/ y ónemu cześć czyniłz/ który vmárł. *BiałKat 356*; *ArtKanc M17v*.

»(z)należć (a. najdować) pocieszenie« [w tym: z czego (1)] [szyk zmienny] (7): *OpecŻyw* 32v, 147v; aby żaden nie zginął/ ale aby każdy w imię twoie/ nalażł każde pociefzenie swoie. *RejPos* 76v, 167v, 175 [2 r.], *Ooo2*.

Wyrażenia: bibl. [2.*Cor* 1/3] »Bog wszelkiego pocieszenia« (1): Jam [Luter] tę modlitwę po niemiecku głosem mowił/ [...] Boże wszelkiego pociefzenia/ dziękuję tobie/ iżeś Syná swego Pána Krytuła mnie obiawił *BielKron* 224v.

»pocieszenie w Chrystusie« (2): *ReszPrz* 92; Ieśli tedy ktore pociefzenie w Chrystusie [*consolatio in Christo*]/ ieśli ktore vciefzenie miłości/ ieśli ktora społeczność ducha/ ieśli ktore wnetrzności vlitowania: nápełniciesz wefele moje *WujNT Philipp* 2/1.

»pocieszenie Ducha Świętego« = *consolatio Sancti Spiritus PolAnt* (2): trwáli w modlitwách społnych aż do pociefzenia ducha świętego/ s pánią Márią y z inemi niewiałtami. *BielKron* 139v; *BudNT Act* 9/31.

»w utrapieniu pocieszenie« (1): Ziednay smutkow oddalena/ W vtrapieniu pociefzenia. *LatHar* 498.

Szeregi: »miłosierdzie a pocieszenie« (1): mił o mey dnłfi [!] miły pokoya anyeucyfnyenya alye mylofyerdzya ij pocyeffenya *BierRaj* 17v.

»pocieszenie i (ani) nadzieja« = *consolatio et spes Vulg* (2): any w makach mayą ktorego pocyeffe nya [!] any zadney nadzyeye *BierRaj* 20v; *WujNT 2.Thess* 2/16.

»pocieszenie i nauka« [szyk 1:1] (2): *SeklKat* V4v; day Pánie Boże s tego tho miłosierdzya twoiego świętego/ [...] ábychmy iey [*Ewangelii*] mogli wyrozumieć przez Ducha twoiego świętego/ á náukę y pociefzenie wzyąc od ciebye Pána swego. *RejPos* 169v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»ochłodzenie a (ani, i) pocieszenie« (3): podzcie kniey [*Matce Bożej*] włyłcy robotnicy y smutni/ á ona ochłodzenie y pociefzenie da dużsam wálzym *KrowObr* 152; *LatHar* 270; *SiebRozmyśl* H4v.

»odelżenie ni pociefzenie« (1): A Pluto z swymi [bo]gactwy, Z tymi szyrokiemi pa[ń]stwy Nigdy niema odelżenia, Ni żadnego pocieszenia. *BierRozm* 23.

»odpoczynienie i (ani) pocieszenie« (2): Tamo będzie iedna godzina w mece ciężłłá/ niżli tu na tym świecie fto lát/ odpoczynienia ani ktorého pociefienia niebędzie. *OpecŻyw* 191v; *RejPos* 260v.

»ani pocieszenie, ani posilenie« (1): Ona dla żalofci nitz ieltz niemogła/ anij żadného pociefienia/ anij posilenia wziętz niechciała *OpecŻyw* 159v.

»pocieszenie i utwierdzenie« [szyk 1:1] (2): *PatKaz II* 58v; Y prośi Bogá o ich [*Tessaloniczan*] pociefzenie y vtwierdzenie. *WujNT 2.Thess* 2 arg.

»wspomożenie, (a) pocieszenie« (2): iż ktoby sie w tych y w inych niedoštátkoch vciekł do domu tego/ á gniew twoy vbłagác chcial wyznawájąc grzechy swoie przed oblicznością twoią/ áby wzyał wlpomożenie á pociefzenie od ciebie. *BielKron* 77v; *Mącz* 9b.

Wyrażenia przyimkowe: »bez (a. przez) pocieszenia« (2): Gdy to matuchna slyłfala/ bez żadného pociefienia plakala *OpecŻyw* 116; *MurzHist* H4v.

»dla pocieszenia« [w tym: z czego (1), czyjego (4)] (5): Władzfy k niemu do więżenia. A to dla iego pociefzenia. A gdyż go smutnego oglądał/ Táko go słowy pociefzał *BierEz* G4v; *OpecŻyw* 36,

167, 174v; Mogę mv też to powiedzieć/ o czo mię łvmnienie gryzie/ dla pociefzenia ł łłowa bożego/ rozwiązania łvmnienia mego/ y navki. *SeklWyzn* c4v.

»k(u) pocieszeniu« [w tym: komu (9), nad kim (2), czyjemu (8)] (22): *PowUrb* +4 [2 r.]; *OpecŻyw* 165v, 174v; *PatKaz II* 21; Iezu ktorys Piotrowi twemu wikarigiemn [!] płaczącemu/ ku pociefzeniu ołobnies łe vkazał. *TarDuch* C7v; *RejJóz* P3; *RejKupSekl* a5v; *MurzHist* E3; *LubPs* B4v; *RejWiz* 3; A nie będą włámowác między niemi płaczącemu chlebá ku pociefšeníu [consolandum] nád vmárłym *Leop Ier* 16/7, *Ier* 16/7; á łpowiádał łe ze włzech grzechow ktoremiš grzełzył przeciw pánu Bogu/ [...] nie dla ludzkiej chwały/ ále ku twemu pociefšeníu. *HistRzym* 48; *WujJudConf* 59; *MWilcHist* A4, F3v; *ArtKanc* F19, G8; *LatHar* 592; *WujNT* 1.Cor 14/3.

~ Wyrażenie: »smutnym k pocieszeniu« (1): Podnieš łwoię práwicę łmuthnym k pociefšeníu *ArtKanc* K4. ~

»na pocieszenie [czyje]« (2): ale wiédzcie to zapewné na wálle pociefšeníe/ iłżci k wám trzeciego dnia łe nawrocę *OpecŻyw* 86; *RejPos* 127.

W przen (3) : I co łełth przec łię Páná Iezu Kryłtá [...] / iedno drzewo krzyżowe tżynić / drábiną / pociefšenim / y drzwiami do krolełtwá niebiełkiego? *KrowObr* 192v; ábyšcie złáli y nápełnili łe od pierší pociefšenía łego: żebyšcie doili / y rołkołłami ołpływáli od włłelákiew łławy łego. *Leop Is* 66/11; Nie włómiá chlebá zá nic záłuiác ich / áby miał łiefzyć ieden drugiego po vmárłym / áni łię będą nápwáć z czálze pociefšenía po oycu y máłhce łwoiey. *BibRadz Ier* 16/7.

Przen: Pocieszyciel(ka) (tu: *Bóg lub Maryja*) (12) : O pociefšeníe aniłłkié / iakož łe to łmuciš / iłnłš włłytki łmutné łiefłys. *OpecŻyw* 99.

pocieszenie komu w czym (1): Ten w vpáđłey nádzyei mey / był mnie pociefšenim *LubPs* V4.

pocieszenie czyje [w tym: *G sb* (3), *pron poss* (1)] (4): botz oto iuž niemám żadného ktoby mię pociefłyl tys łám mé pociefšeníe tylko był. *OpecŻyw* 143; *KrowObr* 164; *ArtKanc* F18v. *Cf* »pocieszenie zasmuconych«.

W połączeniach szeregowych (4): *PatKaz I* 18v; Abowiem oná łełł rżetznitzką thego łwiátá / pátronką náłżá / nádzieiá zbáwienia łudu krzešćijánłkiego / nád nędznymi łmiłowanie / vpáđłych podniełlenie / opułtżzonych pociefšeníe / grzełżnych nawieđzenie *KrowObr* 164, 192v; *ArtKanc* H13.

Wyrażenia: »w płaczu pocieszenie« (1): Przyđż ku nam Oycze vbogich [...]. Čiefzyćielu wyborny / gošćiu wdzięczny łerc náłżych / wdzięczna ochłodo náłza. W prácách odpocżynienie / w gorácu ochłóđzenie / á w płaczu pociefšeníe. *ArtKanc* H13.

»serca [czyjego] pocieszenie« (1): thyłz / dułze náłzey vczyeczka thyłz nádzyeya y pomocz y o łobne łyercza náłżego poczyełłeny *PatKaz I* 18v.

»pocieszenie smętków, smętnemu, zasmuconych« [szyk 2:1] (1:1:1): GDizes ty łełł włłłelakiew pociefšeníe kazdich trosłliwych łmętkow náłłych náłz miły panie *RejPs* 174v; Przełto łiebie prołiemy Páni thego łwiátá / bądż pociefšeníe włłelkiemu łmętnemu *KrowObr* 164; *ArtKanc* I5v.

Szereg: »zbawienie i pocieszenie« (1): Przyđż Šwiátłóšći Košćiołá rżymłkiego / Smutnych pociefzyćielko / Zbáwienie y pociefšeníe *KrowObr* 176v.

2. *Radošć; satysfakcja, przyjemnošć; tež: nagroda; pożytek, sukces, dobro; zbawienie wieczne* (42) : *BielKron* 51v, 98; Máią tedy być w młódošći tákowe pociefšenía przigotowáne / ktoreby pocżziwą

Itárość mogły wwelelác. *KwiatKsiqz* F4v; A kthoraż cie iuż szczęśliwíza rzecz kiedy ná świecie potkác może/ á ktoreżci iuż więtlze pocieszenie nád tho przydż może/ gdyż wiełz/ żeś fie iuż sftał iedno ciało s Pánem swoim *RejPos* 90; Ktorzy będą obfitowác/ w prawdzie áż do końca trwác/ doydą poćieszenia wielkiego/ przy fkonaniu żywothá swego. *ArtKanc* A13v.

pocieszenie czego [= w postaci czego] (2): *SeklWyzn* f4v; Wnet páłterzom zwiáftowano/ od Aniołów powiedżiano/ wżem z Bożego národzenia/ wielkie ludzkie poćieszenia/ przyśłzego zbáwienia. *ArtKanc* C.

pocieszenie z kogo, z czego (6): O iako flodkié ij íščzęfné bylo tych milych mlodzieńtzow z sobą gádanije/ ij wcieífné z nawiedzenia pocieífenijé. *OpecŻyw* 35; *ArtKanc* C. Cf *pocieszenie komu z czego*; »pocieszenie mie(wa)ć«.

pocieszenie komu (4): Pocieszenie zaiłte nie winnemu íest ci nie íprawnie cirpieć. *BielŻyw* 37. Cf *pocieszenie komu z czego*; »na pocieszenie«.

pocieszenie komu z czego (1): abi tobye ítego chwala wyeczna bila a nam grzeífnim tu nazyemy pocyéífenye ij potim wkrolyeítwye nyebyeífkym. *BierRaj* 19v.

pocieszenie czyje [w tym: *G sb i pron* (3), *pron poss* (2), *ai poss* (1)] (6): O matki wezrzycie dzis na moię firoztwo/ bom oftrádala iuże wślytkiego mégo pocieífeniá. *OpecŻyw* 148v; Mieífiác íest [...] złodzieyíki nieprzyiaciel, pocieszenie pocżciwych *BielŻyw* 135, 137; *RejWiz* 141v; *ArtKanc* C. Cf »ku pocieszeniu«.

W połączeniach szeregowych (2): Sen íeíth obraz ímierci, w pracech odpoczynienie, nędznych požądanie, lekarzow pokuślenie. íprawiedliwych pocieszenie, grzechow związanie á każdego ducha odpoczynienie. *BielŻyw* 137, 135.

W przeciwstawieniach: »gorzkość, smętek, strach, ucisk, udręczenie, upadek, żal ... pocieszenie« (6): Racż tę gorzkoítz íertza mégo obrociłz w pocieífenié obiáw mi íyna twégo ij mégo *OpecŻyw* 32v, 46v; *ForCnR* C2; Y miáfto wielkich wćífkow náílych/ wiele kroć mi przychodziło wielkie poćieífenie od niego *RejPs* 140; á thák też teraz ten íest w pocieífeniu/ á thyś w vdręczeniu. *RejPos* 161v, 7v.

W charakterystycznych połączeniach: *przychodzi pocieszenie* (2); *ludzkie pocieszenie, osobne* (2), *przygotowane, wielkie* (7); *pocieszenie niewinnemu; pocieszenie pocżciwych, sprawiedliwych; z nawiedzenia pocieszenie; ostradać pocieszenia; dzięki czynić za pocieszenie; obrocić w pocieszenie; być w pocieszeniu*.

Fraza: »stało się pocieszenie« (1): GDy pan bog racził wyzwolić z frogie⁸⁰ więzienia grzechow zebranie swoie ftáło fie íem wielkie poćieífenie/ á były wíta ich nápełniony wielkiego wyfláwiania rozlicznych rádóíci *RejPs* 193v.

Zwroty: »pocieszenie czynić« (1): Oto íest íyn moy máły ktory przedemną krotofili á wielkie mi poćieífenie czyni. *HistRzym* 71.

»pocieszenie mie(wa)ć [z kogo, z czego]« [szyk zmienny] (3): Miewaią wielkie pocieífenie rodzici zdziatki swoich gdi ie zmlódu dobrze wdobrei naucze wychowiwaią. *SeklKat* H4v; *BielKron* 189, 333.

»wyniść [komu] na pocieszenie« (1): íż to czáfu swego/ Wynidzye mu ná wielkie pocieífenie íego. *RejWiz* 141v.

»wziąć (a. przyjąć) pocieszenie« [w tym: z czego (1)] [szyk zmienny] (4): Onij wślytcy wielmi go wefelo przywitali/ ij wielkie pocieśsenie s tego wzięli. *OpecŻyw* 54v, 46v, [162]v; *ForCnR* C2.

Wyrażenia: »ucieszne pocieszenie« (1): *OpecŻyw* 35 cf *pocieszenie z czego*.

»pocieszenie wieczne« (1): iż złym á niewiernym przyśzedł ná vpadek wieczny/ á dobrym á wiernym swoim/ ná rádość á ná pociefzenie wieczne. *RejPos* 30.

Zestawienie w funkcji n-pers: »Pani Pocieszenia« (5): Bądź od tąd imię tve páni poćiefzenia ná znamię thego/ áby wślytcy ktorzyby przychodzili śmutni odchadzali záfie z wefelim. *HistRzym* 102v, 103, 104 [2 r.], 104v.

Szeregi: »dobry koniec a pocieszenie« (1): *RejPos* 138 cf »ku pocieszeniu«.

»radość a (i) pocieszenie« (2): Íkąd wślytcy rádość y pociefzenie mieli/ z iedności pánow duchownych y świeckich *BielKron* 189; *RejPos* 30.

Wyrażenia przyimkowe: »dla pocieszenia« (2): Náydziecie téż przy vroczyfitych święciéch piefni piękne/ dlá oobnégo pocieśfeniá *OpecŻyw* ktv; *HistRzym* 102v.

»ku pocieszeniu [czyjemu]« (1): A iż vwierzycie iż káżdá rzecz nagoríza/ wam ku dobremu kończu á ku pociefzeniu wáłzemu/ będzie przez mię nieomylnie przywiedzioná. *RejPos* 138.

»na pocieszenie [komu]« (2): Iż w ten czás vyrzycie sýná człowieczego przychodzącego ná obłoku w wielkiey fwiátłości á w wielkiey możności swoiey/ złym ná ítrách á dobrym ná wielkie pociefzenie. *RejPos* 7v, 30.

Przen: *Ktoś ukochany* [czyje; w tym „m(oj)e” (*Jezus dla Maryi*) (5), *G* sg (*Maryja dla ludzi*) (1)] (6) :

W połączeniach szeregowych (4): Ach o moy námileyśly sýnu/ pocieśfenie moie/ fwiatłosci oczu moijch/ ij má wielká milości *OpecŻyw* 111; A przeto panno Mariá zbawienijé ij pocieśfenijé wślytkich blogoślawionych/ zápláto wślytkich dośtoynas nadewślytki náwyślégo bośkiégo vzywaniá *OpecŻyw* 184, 147v, 159.

Wyrażenie: »pocieszenie dusze mej« (1): Dopusćcie mi ábych vyźrzálá sýná mego/ poćiefzenie duńze mey. *HistRzym* 125v.

Szereg: »pocieszenie i wesele« (1): Potym ku sýnowi mowila: O moie pocieśfenie ij wefelé/ o dziecię moie náflodíśe *OpecŻyw* 147v.

3. Wynagrodzenie, obdarowanie w sensie materialnym (1) :

Szereg: »podarzenie i pocieszenie« (1): nie ślufzno ślugi od páná przez podárzenia y poćiefzenia puńczázć. *BielKron* 147v.

Synonimy: **1.** nadzieja, otucha, potucha, ulżenie; **2.** rozradowanie, rozweselenie, uradowanie, uweselenie; **3.** dar, nagroda, obdarzenie, ubogacenie, zapłata.

Cf **POCIECHA, POCIESZYĆ**